

عوسیانى مه‌دهنى

له‌بەر ئه‌وه‌ى گه‌لى كورد له‌و به‌شه‌ى كه‌ به‌عێراقى عاربیه‌وه‌ نوسینراوه‌، به‌شێكى دڵسۆز چالاك بووه‌، له‌ پرۆسه‌ى رووخاندنى رژیمی حوكمی سه‌دام حسین .

له‌بەر ئه‌وه‌ى هه‌ریمی كورده‌كان ته‌نها جیگه‌بووه‌ له‌ ناو چواچیه‌ى عێراقدا، كه‌ له‌ ناویدا، خوین له‌ لوتى سه‌ربازیكى ئه‌مه‌ریكى و هاویه‌یمانه‌كانى نه‌هاتوو، به‌لكو له‌ هاو وولاتیه‌كى كوردیش زیاتر دلته‌ئیمینى سه‌رو مالیان بوون.

له‌بەر ئه‌وه‌ى سه‌رانى سیاسى كورد، زۆر به‌ گه‌رم و گوپی و بۆ سه‌ركه‌وتنى شه‌ر دژی تیرۆر، و دروست كردنى رۆژه‌لاتیكى ناوه‌راستى نوێ، و دیموكراتیزه‌كردنى به‌رپۆیه‌رایه‌تى و هه‌موو پیگه‌كانى ده‌ولت و كۆمه‌ل، ، چالاكانه‌ ده‌ست به‌كار بوون، هه‌روه‌ها بۆ راگرتن، و ئیدامه‌ى ئه‌و پرۆسه‌یه‌، كه‌ شیعه‌و سونه‌ تیا‌دا یه‌كتریان خه‌لتانى خوین كردوو، چوونه‌ به‌غدا،

له‌بەر ئه‌وه‌ى تانه‌و لۆمه‌ى خه‌لكانىكى زۆر له‌ كوردی خۆیان قبۆلكرد، كه‌ ده‌لێن ئیمه‌ كارمان به‌ عاره‌به‌وه‌ چیه‌؟ ئه‌وان ئه‌گه‌ر ئاشتیان تیبكه‌وێ و بكه‌ونه‌وه‌ خۆیان یه‌كه‌م ئیشیان گه‌رانه‌وه‌ ئه‌بیت بۆ عادات و ته‌قالیده‌ جوته‌كه‌ى سه‌له‌فى صالحیان كه‌ ئه‌نفاله‌.

له‌بەر ئه‌وه‌ى كورد، له‌بەر چاوى هیزه‌ تاریك په‌رسته‌كانى ناوچه‌كه‌ له‌ ئێران، و سه‌ودییه‌، و توركیه‌، و سووریا، به‌م یارمه‌تى دانو ده‌عه‌وت كردن و ئاهه‌نگ گێرانه‌ بۆ هیزه‌ هاویه‌یمانه‌كان و به‌تایبه‌تى ئه‌مه‌ریكا خۆی له‌بەر چاویان كردۆته‌ گای په‌ش، و ئیستا ئه‌وانه‌ سه‌گه‌رمى تیژ كردنه‌وه‌ى قۆچه‌كانیان، بۆ ئه‌و رۆژه‌ى كه‌ كورد له‌م پرۆژه‌یه‌دا مایه‌ پوچ ده‌ر ئه‌چی.

له‌بەر ئه‌وه‌ى ئیداره‌كه‌ى سه‌رۆك بۆش به‌ ئیمه‌ى كوردی گووت: بۆ خۆتانمه‌ نه‌وه‌كا بشكێن، هێلكه‌كانتان هه‌مووی بێنن، من له‌سه‌به‌ته‌كه‌ى خۆما به‌ ئه‌مان و زه‌مانه‌وه‌ بۆتان هه‌له‌گه‌رم.

له‌بەر ئه‌وه‌ى مافی چاره‌ى خۆنووسین، له‌بەر چاكو فه‌زلى ئه‌مه‌ریكا، و به‌ریتانیا، و راگرتنى دڵ، و هاویه‌یمانیه‌تیا‌ن لای ئیمه‌ى كورد، تا فیدرالی بری كرد.

له‌بەر ئه‌وه‌ى له‌سه‌رانسه‌رى ناوچه‌كه‌، ته‌نها ئیمه‌ى كورد، به‌شه‌قام و به‌ په‌سمیه‌وه‌، بیست چواسه‌عاته‌ نه‌ك هه‌ر دووعای خێرو ئاواتى سه‌ركه‌وتنمان بۆ هیزه‌كانى و پرۆژه‌كه‌ى خواستوو، به‌لكو له‌ دلیشه‌وه‌ ته‌مه‌نمان كردوو، كه‌ ببین وویلایه‌تیكى نوێی ئه‌مه‌ریكا، و له‌ ئیمه‌ش بترای، كه‌سیك نیه‌ چاره‌ى ئه‌مه‌ریكاى بوئ، به‌توركیاشه‌وه‌ كه‌ له‌ په‌یمانى ناتۆدايه‌، و به‌ده‌لیلى ئه‌وه‌ى رێگه‌ى نه‌دا به‌ هیزه‌كانى كه‌ له‌خاكه‌یه‌وه‌ بینه‌ ناو عێراق.

له‌بەر هه‌موو ئه‌و له‌بەر ئه‌وانه‌ى لای سه‌روه‌، هه‌ردوو خه‌له‌فاو و ته‌قاویت جه‌یمس بیکرو، لى هاملتن، كاتیک ته‌كلیف کران بێن بۆ عێراق، بۆ ئه‌وه‌ى له‌نزیكه‌وه‌ به‌گوێی خۆیان، و به‌چاوی خۆیان، ئه‌وزاعی ئه‌و وولاته‌ بیستن، و ببین، و دواتر راپۆرتی له‌سه‌ر بنووسن. چوونه‌ لای ئیراهیه‌كان له‌ فه‌لوجه‌، چوونه‌ لای شیعه‌ به‌ موقته‌داو حه‌کیمه‌وه‌، چوونه‌ لای تورکمان كه‌ به‌ره‌که‌یا‌ن مه‌نجه‌لیك دۆلمه‌ به‌شى،

ههفتهیهکیان ئەکات، گوێیان لە سعودیە، و ئەردەن، و سووریه، و ئێران، و تورکیه گرت، بەلام نەهاتنە لای کورد، و کاتیک ناوهرۆکی راپۆرتەکهیان راگەیاندا، ئەبیین ئەو ئاواتانە دینیتە دی، که ئیرهابیهکان تی ئین تی له پیناویا، له ناو ئاپۆرهی خەلکا ئەتەقیننەوه و سەربازە ئەمەریکیهکانیان له فەلوجە، به مردوویی ئەسووتینن، و هەلێشیان ئەواسن، بۆ رینگه گرتن له دیموکراتیزهکردنی ناوچهکه بهگشتی، و عێراق به تاییهتی، ولهبار بردنی فیدرالی، و گەرانهوه بۆ بههێز کردنی مهركهز، و جاریکی تر دەست بهسەراگرتنەوهی داھاتی نەوت، له لایەن بهغداوه بۆ خۆ ئامادهکردن بۆ دوایین جهولهی قری کرنی کورد به یهكجارهکی.

بۆیه دهبی :

- گەلی کورد عوسبانی مهدهنی له سهرانسهری کوردستان راگهینن.
- راگهیانندی ههلوێستیکی پوون و ئاشکرا، له لایەن سهرکردهی سیاسی کوردهوه، له مهري سهر له بهری پرۆسه سیاسیهکهی عێراق، گەرانهوهی ههموو بهشدار بووان، به جهنابی سهرۆک کۆماریشهوه بۆ کوردستان، و ههلهپهساردنی ههموو بهشداریهکیان تیا دا، تاوهکو بیکهر و هاملتۆن بهرسمی و له کهناڵهکانی راگهیانندنهوه، ئیعتیزار بۆ گەلی کورد دههیننەوه .
- له کاتی که بیکهر و هاملتن خهلاتی (تیرۆریستان) نهیارانی ئەمهريکا، و ئەو پرۆسهیهی که له عێراق بهرپۆه دهچێ دهکەن، به چه سپاندنی داواکانیان، له ئامۆژگاریهکانیان، دهبی کوردیش ئەوه تێیان بگهینن، له بهر ئەوهی سوود له بهر ههلسنکاری کردن و تیرۆر دا ههیه، ئەویش دهتوانن بهر ههلسنکار دهبییت.
- له ههمووشی گرنگتر ئەوهیه، ئەم راپۆرت نووسانه، بیرو باوهریان له گەل بیرو باوهری سهرهک بۆش یهک ناگریتهوه. له وهش باشتر ئەمانه ههمووی ئامۆژگارین، و به زمانی قانون سهرۆک سهر بهسته لهوهی که رێزبان لیبگری، یان ئیهمالیان بکا، و اتا ئەتوانن فریانی بداته نزیکتین تهنهکهی خۆ لهوه له کۆشکی سپی، بهلام بۆ ئەوهی بتوانن ئەوههلوێسته له بهرانبهر زۆربایهتی دیموکراتهکان، له ناو کۆنگریس وهربگری، ئەو پێویستی به کاردانه وهیهکی بههێزی خه لکانی ناو عێراقه، که کورد له سهرو ههموویانه وهیه، ئیتمه ههموو جاریک به ئەمهريکامان له بهر خاتری سهرهک بۆش ووتوو بهلێ، با ئەم جار ههش ههر له بهر خاتری ئەو سهرۆکه بلێین نا.